

Четвъртък, 25 ноември 2021 г.

P9_TA(2021)0473

Въвеждане на Европейски паспорт за социална сигурност с цел подобряване на цифровото прилагане на социалноосигурителните права и на справедливата мобилност**Резолюция на Европейския парламент от 25 ноември 2021 г. относно въвеждането на Европейски паспорт за социална сигурност с цел подобряване на цифровото правоприлагане на социалноосигурителните права и справедлива мобилност (2021/2620(RSP))**

(2022/C 224/07)

Европейският парламент,

- като взе предвид член 3 от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид член 153 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид своята резолюция от 14 януари 2014 г. относно ефективните трудови инспекции като стратегия за подобряване на условията на труд в Европа ⁽¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 19 януари 2017 г. относно Европейски стълб на социалните права ⁽²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 17 декември 2020 г. относно силна социална Европа за справедливи промени ⁽³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 22 октомври 2020 г. относно политиките в областта на заетостта и социалните политики на еврозоната за 2020 г. ⁽⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 20 януари 2021 г. относно укрепването на единния пазар: бъдещето на свободното движение на услуги ⁽⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 20 май 2021 г. относно въздействието на правилата на ЕС в областта на свободното движение на работници и услуги: трудовата мобилност в рамките на ЕС като инструмент за съчетаване на нуждите и уменията на пазара на труда ⁽⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 19 юни 2020 г. относно европейската защита на трансграничните и сезонните работници в контекста на кризата, предизвикана от COVID-19 ⁽⁷⁾,
- като взе предвид въпрос с искане за писмен отговор E-001132/2021 от 25 февруари 2021 г. и отговора от името на Комисията на нейния член, отговарящ за работните места и социалните права, от 28 април 2021 г. ⁽⁸⁾,
- като взе предвид Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно работа чрез агенции за временна заетост ⁽⁹⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/1149 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за създаване на Европейски орган по труда ⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ ОВ С 482, 23.12.2016 г., стр. 31.⁽²⁾ ОВ С 242, 10.7.2018 г., стр. 24.⁽³⁾ ОВ С 445, 29.10.2021 г., стр. 75.⁽⁴⁾ ОВ С 404, 6.10.2021 г., стр. 159.⁽⁵⁾ ОВ С 456, 10.11.2021 г., стр. 14.⁽⁶⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0249.⁽⁷⁾ ОВ С 362, 8.9.2021 г., стр. 82.⁽⁸⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-001132-ASW_EN.html⁽⁹⁾ ОВ L 327, 5.12.2008 г., стр. 9.⁽¹⁰⁾ ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 21.⁽¹¹⁾ ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1.

Четвъртък, 25 ноември 2021 г.

- като взе предвид Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност ⁽¹²⁾,
- като взе предвид Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги ⁽¹³⁾,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2018/957 на Европейския парламент и на Съвета от 28 юни 2018 г. за изменение на Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги ⁽¹⁴⁾,
- като взе предвид Директива 2014/67/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за осигуряване на изпълнението на Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар („Регламент за ИСВП“) ⁽¹⁵⁾,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2020/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2020 г. за определяне на специфични правила във връзка с Директива 96/71/ЕО и Директива 2014/67/ЕС за командироването на водачи в сектора на автомобилния транспорт и за изменение на Директива 2006/22/ЕО по отношение на изискванията за изпълнение и Регламент (ЕС) № 1024/2012 ⁽¹⁶⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/1054 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2020 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 561/2006 по отношение на минималните изисквания за максималното дневно и седмично време на управление, минималните прекъсвания и дневните и седмичните почивки, и на Регламент (ЕС) № 165/2014 по отношение на установяването на местоположението чрез тахографи ⁽¹⁷⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/1055 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2020 г. за изменение на регламенти (ЕО) № 1071/2009, (ЕО) № 1072/2009 и (ЕС) № 1024/2012 с оглед на адаптирането им към развитието в сектора на автомобилния транспорт ⁽¹⁸⁾,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2019/1152 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за прозрачни и предвидими условия на труд в Европейския съюз ⁽¹⁹⁾,
- като взе предвид решението на Съда на ЕС по дело C-55/18, съгласно което държавите членки трябва да изискват от работодателите да въведат система, която да позволява продължителността на дневното работно време да бъде измервана ⁽²⁰⁾,
- като взе предвид Европейския стълб на социалните права (ЕССП), провъзгласен от Европейския съвет, Парламента и Комисията през ноември 2017 г.,
- като взе предвид предложението на Комисията от 3 юни 2021 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 по отношение на създаването на рамка за европейска цифрова самоличност (COM(2021)0281), „надеждна и сигурна европейска електронна идентификация“,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 30 март 2020 г. за насоки относно упражняването на свободното движение на работници по време на епидемичния взрив от COVID-19,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 16 юли 2020 г. за насоки относно сезонните работници в ЕС в контекста на разпространението на COVID-19,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 4 март 2021 г. относно план за действие на Европейския стълб на социалните права (COM(2021)0102),

⁽¹²⁾ ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1.

⁽¹³⁾ ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1.

⁽¹⁴⁾ ОВ L 173, 9.7.2018 г., стр. 16.

⁽¹⁵⁾ ОВ L 159, 28.5.2014 г., стр. 11.

⁽¹⁶⁾ ОВ L 249, 31.7.2020 г., стр. 49.

⁽¹⁷⁾ ОВ L 249, 31.7.2020 г., стр. 1.

⁽¹⁸⁾ ОВ L 249, 31.7.2020 г., стр. 17.

⁽¹⁹⁾ ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 105.

⁽²⁰⁾ Решение от 14 май 2019 г., Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO)/Deutsche Bank SAE, C-55/18 — CCOO, EU:C:2019:402.

Четвъртък, 25 ноември 2021 г.

- като взе предвид въпроса до Комисията относно въвеждането на Европейски паспорт за социална сигурност с цел подобряване на цифровото правоприлагане на социалноосигурителните права и справедлива мобилност (О-000071/2021 — В9-0041/2021),
 - като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид предложението за резолюция, внесено от комисията по заетост и социални въпроси,
- А. като има предвид, че през последните години мобилността на работната сила в рамките на ЕС следва възходяща тенденция; като има предвид, че през 2019 г. 17,9 милиона души от ЕС-28 са се преместили в друга държава от ЕС; като има предвид, че 13 милиона от тези преместили се лица са били в трудоспособна възраст и 78 % от тях са били заети; като има предвид, че през 2019 г. в Съюза е имало 1,5 милиона трансгранични работници ⁽²¹⁾; като има предвид, че през 2019 г. преместилите активни се лица представляват 4,3 % от общата работна сила в 28-те държави — членки на ЕС; като има предвид, че данните на Комисията за 2017 г. оценяват недеклаирания труд на около 11,6 % от общия вложен труд в частния сектор на ЕС и 16,4 % от брутната добавена стойност ⁽²²⁾; като има предвид, че през 2019 г. бяха издадени 4,6 милиона преносими документи А1 на командировани работници в ЕС, което представлява приблизително 3,06 милиона работници; като има предвид, че командированите работници трябва да притежават формуляр А1, когато работят в друга държава членка; като има предвид, че формуляр А1 предоставя информация относно системата за социално осигуряване, която обхваща работниците; като има предвид, че формулярите А1 не предоставят актуална информация в реално време относно социалноосигурителното покритие;
- Б. като има предвид, че данните на Eurofound показват, че периодите на мобилност в рамките на ЕС стават по-кратки, като 50 % от преместилите се лица остават в приемащата държава от една до четири години; като има предвид, че мобилността на връщане също се е увеличила ⁽²³⁾; на всеки четирима души, които напускат държава членка през 2017 г., се връщат трима ⁽²⁴⁾; като има предвид, че по-кратките и повтарящи се периоди на мобилност правят още по-необходимо мобилните работници да следят осигурителните си вноски и пенсионните си права;
- В. като има предвид, че член 48 от ДФЕС възлага на Европейския парламент и Съвета правомощието, като действат в съответствие с обикновената законодателна процедура, да приемат такива мерки в областта на социалната сигурност, които са необходими за гарантиране на свободно движение на работниците; като има предвид, че за тази цел те трябва да създадат условия, за да гарантират социалноосигурителните права на заетите и самостоятелно заетите работници-мигранти и на лицата на тяхна издръжка; като има предвид, че член 153, параграф 1 от ДФЕС възлага на Съюза правомощието да подкрепя и допълва дейностите на държавите членки в областта на социалната сигурност; като има предвид, че член 153, параграф 2 от ДФЕС постановява, че в областта на социалната сигурност Съветът действа в съответствие със специална законодателна процедура, с единодушие, след консултация с Европейския парламент и Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите;
- Г. като има предвид, че мобилните работници и гражданите допринасят за богатството на социално-икономическата структура на пограничните региони, които представляват 40 % от територията на ЕС; като има предвид, че поради тази причина е необходимо да се гарантира равнопоставеност и справедлива мобилност за гражданите, като им се осигуряват подходящите инструменти, за да им се гарантира правна сигурност, защита на техните права и социалноосигурително покритие; като има предвид, че е важно да се избягва налагането на прекомерна административна тежест за предприятията, по-специално за малките и средните предприятия (МСП);
- Д. като има предвид, че принцип 12 от Европейския стълб на социалните права гласи, че независимо от вида и продължителността на своето трудово правоотношение, работниците и — при съпоставими условия, самостоятелно заетите лица, имат право на подходяща социална закрила;
- Е. като има предвид, че предизвикателствата по отношение на нелоялната конкуренция, основана на трудова експлоатация, измамните форми на договорна дейност и нелоялните практики като социалния дъмпинг продължават да са проблем във всички държави членки и са особено проблематични за европейските предприятия, работници и общества; като има предвид, че редица форми на договорна дейност изглежда са най-засегнати от измами; като има предвид, че липсват

⁽²¹⁾ Европейска комисия, *Годишен доклад за 2020 г. относно трудовата мобилност в рамките на ЕС*, 8 януари 2021 г. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369>

⁽²²⁾ Европейска комисия, *Evaluation of the scale of undeclared work in the European Union and its structural determinants (Оценка на мащабите на недеклаирания труд в Европейския съюз и неговите структурни фактори)*, ноември 2017 г. <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19002&langId=en>

⁽²³⁾ Eurofound, *Сравяне с недостига на работна ръка в държавите — членки на ЕС*, Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2021 г.

⁽²⁴⁾ Европейска комисия, *Годишен доклад за 2020 г. относно трудовата мобилност в рамките на ЕС*, 8 януари 2021 г. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369>

Четвъртък, 25 ноември 2021 г.

надеждни данни, които да установят размера на проблема, особено в контекста на командироването на работници ⁽²⁵⁾; като има предвид, че една от причините е липсата на ефективен мониторинг и прилагане на приложимото право на Съюза, по-специално по отношение на принципите на равно третиране и равно заплащане за равен труд на едно и също място, които не могат да бъдат гарантирани, ако не бъде спазен принципът на проследимост и преносимост на правата, като в тази област е необходимо подобрене;

- Ж. като има предвид, че пандемията от COVID-19 откри и изостри несигурните условия на труд и живот на много мобилни и трансгранични работници в ЕС; като има предвид, че кризата разкри колко е важно да има надеждни и стабилни системи за социално осигуряване, които да гарантират, че никой не е изоставен в резултат на упражняването на свободата си на движение; като има предвид, че мерките, предприети от държавите членки при избухването на пандемията, доведоха до правна несигурност за мобилните работници по отношение на приложимите правила за социално осигуряване и много от тях изпитаха затруднения да поискат обезщетения за безработица дистанционно; като има предвид, че пандемията от COVID-19 разкри особената уязвимост на недекларираните и сезонните работници без социалноосигурително покритие, а злоупотребата и използването с цел измама на свързаните с пандемията пакети от спасителни мерки за краткосрочна финансова подкрепа доведоха до увеличени равнища на недеклариран труд и недостатъчно деклариран труд, включително нови форми на подкрепа за недеклариран труд ⁽²⁶⁾;
3. като има предвид, че цифровизацията предоставя безпрецедентна възможност за улесняване на трудовата мобилност, като същевременно прави по-бързо и по-лесно за контрол спазването на приложимите разпоредби на ЕС; като има предвид, че не се извършва системно събиране на данни в целия ЕС, целящо да се осигурят подходящи данни относно мобилните работници или да се улесни преносимостта на социалноосигурителните права през границите чрез проверка в реално време на социалноосигурителното покритие и обезщетенията на работниците от компетентните субекти и институции; като има предвид, че достъпът до информация относно приложимите правила, както и ефективното спазване, мониторинг и прилагане, са необходими предварителни условия за справедлива мобилност и за борба срещу злоупотребите; като има предвид, че поради това цифровите технологии, които могат да улеснят надзора и гарантирането на изпълнението на законодателството за защита на правата на мобилните работници и намаляването на административните разходи за предприятията и националните институции, следва да бъдат насърчавани и използвани в съответствие с правилата за защита на данните;
- И. като има предвид, че различни форми на национални карти или съпоставими инструменти в областта на трудовото право са разработени от националните социални партньори в различни сектори в държавите членки, било то в сътрудничество с местните органи или от националните органи; като има предвид, че тези различни инициативи имат съществена обща характеристика: идентификационен номер или лична карта, които осигуряват на работниците, органите и основните доставчици ефективен инструмент за осигуряване на социалноосигурително покритие и достойни заплати и условия на труд на работното място; като има предвид, че тези инициативи пораждат осведоменост за заетостта и условията на труд за всички работници и подобряват правоприлагането;
- Й. като има предвид, че в своята резолюция от 14 януари 2014 г. относно ефективните трудови инспекции Парламентът призова Комисията да проучи ползите от въвеждането на невъзможна за подправяне европейска социалноосигурителна карта или друг общоевропейски електронен документ, на който биха могли да се съдържат всички данни, необходими за проверка на трудовите правоотношения на приносителя, като например данни за социалното осигуряване и работното време, като за тези данни биха се прилагали строги правила за защита на данните; като има предвид, че в своята резолюция от 19 януари 2017 г. относно Европейски стълб на социалните права Парламентът посочва потенциала на решенията, които предлага достъпното електронно административно управление, евентуално чрез включване на европейска карта за социална сигурност, със силни гаранции за защита на данните, която би могла да подобри координацията на системите на социална сигурност в ЕС и индивидуалната осведоменост; като има предвид, че в своята резолюция от 22 октомври 2020 г. относно политиките в областта на заетостта и социалните политики на еврозоната за 2020 г. Парламентът отправи искане към Комисията да представи, след подходяща и основана на факти оценка на въздействието, предложение за цифров социалноосигурителен номер на ЕС; като има предвид, че в своята резолюция от 17 декември 2020 г. относно силна социална Европа за справедливи промени Парламентът отново призова Комисията да представи предложение за цифров европейски социалноосигурителен номер (ESSN) и за евентуален механизъм за контрол, като например лична трудова карта, и заяви, че работниците и техните представители и инспекторати трябва да

⁽²⁵⁾ Eurofound, „Exploring the fraudulent contracting of work in the European Union“ (Проучване на измамни форми на договорна дейност в Европейския съюз), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 21 ноември 2016 г.

⁽²⁶⁾ Европейска платформа за противодействие на недекларирания труд, COVID 19: combating fraud in short-term financial support schemes (COVID 19: борба с измамите при схемите за краткосрочна финансова подкрепа), май 2021 г. <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=24072&langId=en>

Четвъртък, 25 ноември 2021 г.

имат актуален достъп до информация относно своите работодатели и техните права на заплащане и трудови и социални права; като има предвид, че в своята резолюция от 20 май 2021 г. относно трудовата мобилност в рамките на ЕС Парламентът подчерта, че цифровизирането на обмена на данни между държавите членки би могло да улесни свободното движение на работници на справедлива и равнопоставена основа, както и прилагането на правилата на Съюза в тази област;

- К. като има предвид, че в работната програма на Комисията за 2018 г. от 24 октомври 2017 г. беше обявено намерението да се въведе европейски социалноосигурителен номер (ESSN) с цел да се допринесе за общата цел за осигуряване на справедливи условия на труд за мобилните работници, спазване на социални стандарти за всички мобилни граждани и гарантиране на правилното им прилагане; като има предвид, че в периода 27 ноември 2017 г. — 7 януари 2018 г. Комисията проведе консултации със заинтересованите страни и гражданите относно въвеждането на ESSN; като има предвид, че в своята оценка на въздействието от етапа на създаване за ESSN от 2017 г. Комисията в по-дългосрочна перспектива предвижда възможността за разширяване на използването на ESSN в други области на политиката извън координацията на социалната сигурност; като има предвид, че в своето годишно изследване относно тежестта за 2019 г., публикувано на 13 август 2020 г., Комисията потвърди, че работи по инициатива за ESSN; като има предвид, че в речта си за състоянието на Европейския съюз на 16 септември 2020 г. председателят на Комисията Урсула фон дер Лайен обяви, че Комисията скоро ще предложи надеждна и сигурна европейска система за електронна самоличност; като има предвид, че в плана за действие на Европейския стълб на социалните права Комисията обяви, че ще постави началото на пилотен проект през 2021 г., за да проучи до 2023 г. стартирането на Европейски паспорт за социална сигурност (ESSP) въз основа на инициативата за европейска електронна идентификация;
- Л. като има предвид, че Европейската конфедерация на профсъюзите счита ESSN за ценен инструмент за борба срещу измамите и злоупотребите във връзка със социалната сигурност; като има предвид, че на 12 януари 2018 г. Business Europe публикува бележка, в която се подчертава потенциалът на ESSN за подобряване на координацията на социалната сигурност в ЕС, като същевременно се разглеждат опасения, свързани с многообразието на националните системи за социална сигурност, възможните проблеми със защитата на данните и допълнителните административни тежести; като има предвид, че социалните партньори в сектора на строителството призоваха за ефективни цифрови инструменти, за да се гарантира прилагането на приложимото законодателство, включително европейски подход към лични трудови карти⁽²⁷⁾;
- М. като има предвид, че Европейският орган по труда (ЕОТ) беше създаден през юни 2019 г.; като има предвид, че ESSN не е включен в Регламента за създаване на Европейски орган по труда (Регламента за ЕОТ); като има предвид, че целта на ЕОТ е да гарантира справедлива трудова мобилност, като подпомага държавите членки и Комисията в процеса на ефективното прилагане и изпълнение на правото на Съюза в областта на трудовата мобилност и при координацията на системите за социална сигурност;
1. припомня, че от 2014 г. насам Парламентът по няколко повода е призовавал Комисията да проучи ползите от внасянето на законодателно предложение за ESSN, за да се създаде общоевропейски цифров инструмент за координация на социалната сигурност и гарантиране на справедлива трудова мобилност за мобилните работници; изразява съжаление, че Комисията не е представила предложение за ESSN въпреки ангажиментите, които неколкратно е поемала; отново призовава Комисията да даде обяснение защо не го е направила;
2. призовава Комисията да сподели с Европейския парламент проекта на оценката на въздействието на ESSN, който беше представен на Комитета за регулаторен контрол (КПК) през 2017/2018 г., както и да му предостави мнението на КПК относно този проект на оценка на въздействието; призовава Комисията да предостави на Парламента всички други документи, които са допринесли за решението ѝ да не придвижва по-нататък предложението за ESSN;
3. приветства ангажимента, поет от Комисията в Плана за действие на Европейския стълб на социалните права за започване на пилотен проект за проучване на стартирането на цифров ESSP; приветства стартирането на пилотни проекти за проучване на цифрови решения и призовава Комисията надлежно да информира Парламента за резултатите и за евентуалните трудности, срещнати по време на фазата на изпълнение; подчертава, че в пилотния проект за ESSP трябва да се постави силен акцент върху гарантирането на справедлива мобилност; призовава Комисията да засили амбицията си както по отношение на съдържанието, така и на сроковете, като започне съответната оценка успоредно с пилотния проект въз основа на досега

⁽²⁷⁾ Изявление на EFBWW и FIEC, *EU construction social partners call for digital enforcement* (Призив на социалните партньори в сектора на строителството на ЕС за цифрово правоприменение), 24 юни 2021 г. <https://www.efbww.eu/news/eu-construction-social-partners-call-for-digital-enforcement/2657-a>

Четвъртък, 25 ноември 2021 г.

извършената работа, с оглед да представи законодателно предложение за ESSP преди края на 2022 г., за да се гарантира възможно най-скоро преносимостта и проследимостта на правата на работниците;

4. отбелязва предложението на Комисията относно създаване на рамка за европейска цифрова самоличност; призовава Комисията да предостави на Парламента актуална информация относно въвеждането на електронна идентификация; счита, че инициативата за ESSP, която се предвижда да бъде включена в рамката за цифрова самоличност, следва да бъде задължителна за всички държави членки;

5. припомня ролята на мобилните работници по време на пандемията от COVID-19, най-вече в някои от основните сектори, и неотложната необходимост на тези работници да се осигурят не само достойни условия на труд, но и равни условия за труд с равна стойност, полаган на едно и също място;

6. счита, че въвеждането на инициатива за ESSP следва да има за цел: да гарантира ефективна идентификация, проследимост, сумиране и преносимост на социалноосигурителните права; да подобри прилагането на правилата на ЕС относно трудовата мобилност и координацията на системите за социална сигурност на пазара на труда по справедлив и ефективен начин, за да се гарантира равнопоставеност в ЕС; да се даде възможност за проверка в реално време на осигурителния статус и вноските на мобилните работници от страна на съответните национални органи, като инспекторатите по труда и по социалната сигурност и социалните партньори, когато извършват или участват в инспекции по труда и по социално осигуряване; по-добре да се предотвратят неправомерните практики като злоупотреби и социални измами, и така да се допринесе за борбата с недекларирания труд и с неспазването на механизмите за определяне на заплатите в приемащата държава и свързаните със социалноосигурителните вноски задължения; подчертава, че ESSP би улеснил също така работниците при проследяването на техните социалноосигурителни вноски и предявяването на искания за обезщетения, например пенсионните права, като улесни преносимостта им; подчертава, че като се основава на европейската електронна идентификация, ESSP следва да включва както елемент на идентификация на мобилните граждани и работници, така и елемент на проверка в реално време на техните социалноосигурителни обезщетения;

7. подчертава, че една инициатива за ESSP следва да има за цел гарантиране на социалните права чрез улесняване на информацията и подобряване на прилагането на изпълнението на приложимите правила за координация на системите за социална сигурност и трудова мобилност в трансгранични ситуации; счита, че предложението на Комисията за инициатива за ESSP трябва да води до ясни ползи за всички заинтересовани страни, които участват в процеса на мобилност, като мобилните граждани и работници, предприятията, включително МСП, работодателите и профсъюзите, както и националните органи като инспекторатите по труда и по социалната сигурност; счита, че инициативата за ESSP следва да има за цел да се опростят взаимодействията и да се сближат тези заинтересовани страни в трансгранични ситуации с цел по-добра защита на мобилните граждани и работници и техните права, както и предоставяне на ясна информация на всички тези заинтересовани страни, за да се подобри предвидимостта и административните процедури да се провеждат по безпрепятствен и времево ефективен начин; припомня, че инициативата ESSP трябва да съответства на принципа на субсидиарност, както и че не трябва да засяга националните системи за социална сигурност и тяхното разнообразие, като се спазват традициите на всяка държава членка, националните модели на пазара на труда и независимостта на социалните партньори; подчертава, че инициативата за ESSP не трябва да представлява изискване, за да може дадено лице да упражнява правото си на движение, а трябва да има за цел улесняване на достъпа до информация и подобряване на налагането на изпълнението на приложимите правила за координация на системите за социална сигурност и трудова мобилност в трансгранични ситуации;

8. призовава Комисията, в тясно сътрудничество с ЕОТ и след съответна оценка, да внесе законодателно предложение за ESSP, с оглед да се осигури на националните органи, като инспекторатите по труда и по социалната сигурност и социалните партньори, инструмент в реално време за ефективно прилагане на националното законодателство и на законодателството на ЕС, когато извършват или участват в инспекции по труда и по социално осигуряване; счита, че ESSP следва да даде възможност за проверка в реално време на работното място, мястото на заетост, трудовите правоотношения и самоличността на работниците, както и стандартизирани обезщетения от социалното осигуряване, разпоредби и удостоверения, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 883/2004; призовава Комисията да прецени възможността ESSP да дава възможност за проверки на друга информация от значение, без да се засягат правилата за защита на данните и при гарантиране на равно третиране;

9. счита, че ESSP трябва да обхваща всички мобилни граждани и работници от ЕС, включително самостоятелно заетите лица, както и всички мобилни граждани на трети държави, които са обхванати от правилата на ЕС за мобилност в рамките на ЕС;

Четвъртък, 25 ноември 2021 г.

10. счита, че въвеждането на ESSP следва да включва система за проверка в реално време, мониторинг, контрол и обмен на информация чрез съпоставяне между националните бази данни при строго спазване на правилата на ЕС за защита на личните данни, за да започне да функционира и да поддържа високо равнище на надеждност на данните и на удостоверяване на идентификаторите, както и за да се избягват грешки и използване с цел измама; подчертава, че данни за социално осигуряване и лични данни следва да се предоставят единствено на лицето и на съответните компетентни национални органи и не следва да се споделят за други цели, различни от прилагането на правилата на ЕС относно координацията на системите за социална сигурност и трудовата мобилност в рамките на ЕС при строго спазване на правилата за защита на данните; счита, че в държавите членки, в които социалните партньори извършват или участват в трудови инспекции, достъпът на социалните партньори до данните за социално осигуряване на работници от други държави членки трябва да бъде гарантиран, без да се излага на риск спазването на разпоредбите за защита на данните;

11. приветства инициативите в няколко държави членки за подобряване на прилагането на законодателството на Съюза чрез използването на национални карти или съпоставими инструменти в областта на трудовото право⁽²⁸⁾; подчертава, че макар тези национални инициативи да създават осведоменост относно заплащането и условията на труд за всички работници и да подобряват правоприлагането, те не могат да улеснят обмена на валидна и точна информация, включително за трудовите правоотношения и правата през границите; призовава Комисията да гарантира, че инициативата за ESSP предвижда възможност за държавите членки да се основават на информацията, предоставена от по-добрите възможности за идентификация и проверка, осигурени от национални карти или съпоставими инструменти в областта на трудовото право в държави, в които тези инициативи съществуват; подчертава, че интегрирането на ESSP в националните карти или съпоставимите инструменти в областта на трудовото право не следва да заменя, а да допълва тези национални практики, и да предоставя само съответната информация на подходящите органи; добавя, че той не трябва да засяга независимостта на националните социални партньори и условията на труд, залегнали в приложимите колективни договори в съответствие с националното законодателство и практика; счита, че ESSP и интегрирането му с националните карти или съпоставимите инструменти в областта на трудовото право, където съществуват, може да се окажат основа за бъдещите усилия във връзка с правоприлагането на равнището на ЕС;

12. счита, че всички работници, социални партньори и национални инспектори по труда и по социалната сигурност следва да имат актуален достъп до информация относно трудовите правоотношения, права на заплащане и трудови и социални права в съответствие с приложимия колективен трудов договор или с националното законодателство;

13. отбелязва, че преносимият документ A1 е важен, но към момента е единствен инструмент за проверка на социалноосигурителното покритие на мобилните работници; признава ограниченията и предизвикателствата, свързани с процедурата за преносими документи A1, по-специално по отношение на използването на формуляри на преносими документи A1 от страна на работодателите в зависимост от равнището на цифровизация на социалноосигурителните системи в държавите членки, както и на проверката на тези документи от компетентните национални органи в контекста на предоставянето на услуги в друга държава членка, но също и по отношение на получаването на точна информация относно броя и характеристиките на командированите работници в ЕС; призовава Комисията и държавите членки да продължат да подобряват процеса на проверка на формулярите на преносими документи A1 и счита, че трябва да се разработят бързи процедури между държавите членки за справяне с придобитите с измама или използваните с цел измама удостоверения „преносим документ A1“; отбелязва, че ограниченията и предизвикателствата, свързани с процедурата за преносими документи A1, са пречка пред получаването на точна информация относно броя и характеристиките на командированите работници в ЕС; посочва, че инициативата за ESSP ще предоставя информация в реално време относно социалноосигурителното покритие на мобилните работници в деня на трудова инспекция в приемащата държава членка; призовава Комисията да гарантира, че пилотният проект за ESSP улеснява социалноосигурителното покритие чрез опростяване на процедурите по заявяване, издаване и проверка на преносимите документи A1 с цел борба срещу измамите;

14. счита, че ESSP следва да се основава на европейската електронна идентификация, европейската здравноосигурителна карта и на системата за електронен обмен на данни за социалната сигурност (EESSI) и да ги допълва, включително с оглед на разширяването на обхвата към други области на координация на социалната сигурност и трудовото право на ЕС; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че EESSI ще започне да функционира възможно най-скоро, и да използват възможностите, предоставени от съществуващите фондове на ЕС, за да улесняват изпълнението на националните планове по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост за пълно прилагане на EESSI и по-нататъшно цифровизиране на публичната администрация, за да се улесни обменът между институциите за социална сигурност, да се ускори разглеждането на отделните случаи и да се подобри капацитетът за правоприлагане на ЕОТ и съответните национални компетентни органи;

⁽²⁸⁾ Доклад на EFBWW-FIEC, *Social identity cards in the European construction industry* (Социални карти за самоличност в европейския строителен сектор), 2015 г.

Четвъртък, 25 ноември 2021 г.

призовава Комисията да разясни ролята, която ще има ЕОТ в разработването и прилагането на ESSP; подчертава, че засилената цифровизация не трябва да накърнява действащите национални гаранции за противодействие на социалните измами;

15. призовава Комисията да си сътрудничи тясно със социалните партньори и съответните национални институции за социална сигурност и инспекторати по труда по отношение на разработването и въвеждането на инициативата за ESSP, като гарантира пълно зачитане на независимостта на социалните партньори и на националните модели на пазара на труда; счита, че ESSP с достъп до данни в реално време би позволил на националните компетентни органи и на социалните партньори да проверяват във всеки един момент социалноосигурителното покритие на работниците и по този начин да засилят инспекциите по труда и да подкрепят събирането на доказателства при съвместни трансгранични инспекции по труда ⁽²⁹⁾;

16. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на Европейския икономически и социален комитет и на правителствата и парламентите на държавите членки.

⁽²⁹⁾ Eurofound, *Joint cross-border labour inspections and evidence gathered in their course* (Съвместни трансгранични инспекции по труда и доказателства, събирани в техния ход), 2019 г.